

Sporočilo za javnost

LAS Srce Štajerske: Od ideje do spremembe - projekti, ki oživljajo lokalno okolje v srcu Štajerske

Maribor, 31. marec 2026: Kako razvijati podeželje na način, ki upošteva potrebe ljudi, ki tam živijo? Ključ pogosto ni v enotnih rešitvah, ampak v idejah, ki nastajajo v lokalnem okolju. Na območju Maribora z okolico, od Kungote do Rač in Starš, nastajajo projekti, ki spodbujajo enakomeren razvoj podeželja s krepitvijo kulturnega življenja, z uvajanjem trajnostnih pristopov v kmetijstvu in z drugimi načini povezovanja skupnosti. Gre za pobude, ki ne ostajajo na ravni načrtov, temveč prinašajo konkretne spremembe v lokalni prostor, kjer nastajajo.

Spremembe omogoča LAS Srce Štajerske, partnerstvo občin, društev, podjetij in posameznikov, ki skupaj razvijajo projekte za izboljšanje kakovosti življenja na svojem območju. Program LEADER/CLLD – lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, deluje po principu "od spodaj navzgor", kar pomeni, da ideje izhajajo iz lokalnega okolja, strokovno podporo pri njihovem razvoju in izvedbi pa zagotavlja vodilni partner, RRA Podravje - Maribor.

LAS Srce Štajerske sredstva za projekte razdeljuje prek javnih pozivov, na katere se lahko prijavijo lokalne organizacije in posamezniki s svojimi idejami. Doslej sta bila za oba sklada – **Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za regionalni razvoj** – izvedena po dva javna poziva, v okviru katerih je bilo razdeljenih več kot 1,37 milijona evrov nepovratnih sredstev.

Kultura kot prostor skupnosti: projekt *Kultura na vasi*

Med projekti, ki so že potrjeni za sofinanciranje, izstopa projekt *Kultura na vasi*, ki poudarja vlogo kulture kot pomembnega gradnika lokalnega življenja. Projekt se sofinancira iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

V Svečini bo v okviru projekta obnovljena večnamenska dvorana, ki bo omogočala izvedbo raznolikih kulturnih dogodkov in ustvarila boljše pogoje za kulturno ustvarjanje. Gre za pomembno pridobitev ne samo za kraj, ampak tudi za širše območje, kjer tovrstne infrastrukture primanjkuje. Kot poudarja **Marko Radmilovič, predsednik KUD Svečina**: "*V našem društvu že desetletja delujemo v precej neprimerni dvorani, ki ne omogoča tehnično zahtevnejših ali večjih produkcij. Obnova bo pomembna ne le za Svečino, ampak za celotno občino Kungota, ki bo s tem dobila prostor, kakršnega v širšem okolju ni.*"

Projekt predvideva tudi izvedbo 21 kulturnih dogodkov v Svečini in Razvanju ter pripravo promocijskih filmov. Poseben poudarek bo na povezovanju kulture in turizma, z namenom, da se lokalna ustvarjalnost, tradicija in sodobne vsebine približajo tako domačinom kot tudi obiskovalcem.

"Kulturnih dogodkov nam sicer ne manjka, manj pa smo bili doslej aktivni pri povezovanju kulture in turizma. S projektom želimo kulturno obogatiti domače okolje in obiskovalcem skozi kulturo predstaviti našo tradicijo in sodobno ustvarjanje," še dodaja Radmilovič. Projekt pa ima tudi širši pomen za lokalno skupnost in kulturni razvoj območja, saj je bilo po besedah Radmiloviča v kulturno infrastrukturo v Svečini vloženo zelo malo sredstev: *"Zato vsako tovrstno pobudo že vnaprej označujemo za velik uspeh."*

Trajnost v praksi: Čebele - varuhinje življenja

Na področju trajnosti izstopa projekt *Čebele - varuhinje življenja* (Bee4life), ki se financira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in naslavlja vpliv podnebnih sprememb na kmetijstvo, čebelarstvo in lokalno samooskrbo. Njegov namen je ohranjanje čebel kot ključnih opraševalcev, spodbujanje trajnostnega kmetijstva ter večja samooskrba z medom, čebeljimi pridelki in lokalno zelenjavo.

Projekt povezuje čebelarje, pridelovalce hrane, izobraževalne ustanove in socialna podjetja ter spodbuja razvoj inovativnih lokalnih produktov in vključevanje ranljivih skupin. V okviru projekta se vzpostavljajo tri učne in turistične medene točke, med drugim tudi Hiša peneče medicine Cesar v Razvanju, ki se razvija v sodoben učni in degustacijski center. *"Namen je obiskovalcem približati celoten proces nastajanja medenih izdelkov in ustvariti kakovostno doživetje čebelarskega turizma, hkrati pa je center namenjen tudi izobraževanju čebelarjev, predvsem na področju medenih pijač,"* poudarja **Marko Cesar, čebelar in partner v projektu**, in dodaja, da želijo s projektom približati pomen čebel širši javnosti, hkrati pa razvijati nove produkte in krepiti čebelarski turizem v regiji.

Projekt vključuje tudi obsežen program izobraževanj, delavnic in dogodkov za različne ciljne skupine, od čebelarjev in kmetov do otrok, vrtičkarjev in širše javnosti. Skupno se izvaja 42 aktivnosti, med drugim izobraževanja, delavnice, strokovni dogodki ter predstavitve na tržnicah in medenih točkah.

Pomemben poudarek je tudi na socialni vključenosti. Projekt predvideva vzpostavitev novega delovnega mesta za osebo s posebnimi potrebami ter razvoj novih izdelkov z višjo dodano vrednostjo, kot so pohorske medene dobrote.

"Povezovanje je eden ključnih temeljev projekta. Skupaj razvijamo nove produkte, krepimo sodelovanje med različnimi sektorji in čebelarske izdelke nadgrajujemo tudi v turistično doživetje," še dodaja Cesar. Projekt ima izrazit večplasten učinek, prispeva namreč k ohranjanju biotske raznovrstnosti, spodbuja trajnostne prakse, krepi lokalno gospodarstvo in povezuje skupnost.

"Vse projekte povezuje skupen cilj: povezovanje ljudi, vključevanje skupnosti ter ustvarjanje rešitev, ki izboljšujejo kakovost življenja v lokalnem okolju. LAS Srce Štajerske bo tudi v prihodnje odpiral nove priložnosti za razvoj lokalnih idej," pojasnjuje **direktorica RRA Podravje - Maribor Nataša Ritonija**.

V okviru *Evropskega sklada za regionalni razvoj* so bili v obeh javnih pozivih poleg projekta *Kultura na vasi* izbrani še projekti *Knjižnica Starše za vse*, *Za aktivno življenje in okolje* ter *Grajska tržnica Rače*, ki prispevajo k razvoju kulturne, športne in tržne infrastrukture ter krepijo lokalno ponudbo.

V okviru *Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja* pa so bili v obeh javnih pozivih poleg projekta *Čebele varuhinje življenja* izbrani še projekti *Izviri preteklosti*, *Zamenjava stavbnega pohištva*, *Zbirajmo olje, za boljše okolje* ter *Večnamenski park Hoče-Slivnica*, *Od ideje do trga* in *Razvoj sestrstva samohranilk*, ki spodbujajo trajnost, lokalno samooskrbo in družbeno vključenost.

Nov javni poziv bo LAS Srce Štajerske predvidoma objavil konec tega oz. v začetku naslednjega leta. Ob tem si prizadeva za večje vključevanje manjših organizacij z inovativnimi rešitvami ter za tesnejše sodelovanje z izvajalci projektov in večjo prepoznavnost v lokalnem okolju. Več informacij na povezavi [LAS Srce Štajerske](#).

Dodatne informacije:

- Vesna Gorjup Janžekovič, LAS Srce Štajerske, RRA Podravje - Maribor, 051 441 861
 - Doris Pavuna Stanko, LAS Srce Štajerske, RRA Podravje – Maribor, 051 621 243
 - las-srcestajerske@rra-podravje.si
 - www.srcestajerske.si
-